

Toimenpideoite TPA 17/2015 vp

Anna-Maja Henriksson r ym.

Toimenpideoite vahvoinhin peruskuntiin perustuvasta sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta

Eduskunnalle

Suomella on pitkä ja katkeamaton perinne, jossa kunnat ovat paikallisen yhdiskunnan peruskiivenä. Kunnat ovat huolehtineet siitä, että asukkailla on paikallisesti saatavilla heidän tarvitsemansa palvelut ja asukkaat voivat vaikuttaa kuntaan suoraan kunnallisvaalien kautta. Tämä malli on osoittautunut toistaiseksi hyvin toimivaksi, ja Ruotsalainen eduskuntaryhmä haluaa säilyttää sen myös jatkossa. Elämä on paikallista. Näin meillä on tapana sanoa, ja olemme myös rakentaneet maamme ja maamme demokratian paikalliselle päätöksenteolle. Suomen pian satavuotisen itsenäisyyden aikana päätöksenteko on rakennettu siten, että paikallisella tasolla päätetään paikallisista asioista ja valtakunnan tasolla valtakunnallisista asioista.

Nyt suunnitteilla oleva sote-uudistus siirtää suuren osan palveluista pois kuntien tehtäväalueelta. Kuntalaiset eivät enää voi vaikuttaa yhtä suoraan ja yhtä lähellä esimerkiksi vanhustenhuollon saatavuuteen tai neuvontapalveluihin. Sen sijaan päätökset siitä, missä esim. vanhainkotia tarvitaan, tehdään satojen kilometrien päässä. Itse asiassa sote-uudistuksessa on kyse jättimäisestä peitelystä kuntauudistuksesta, jossa valta siirretään vielä epäselvälle määrälle maakuntia tai vielä suuremmille yksiköille, joita hallitus on päättänyt kutsua itsehallintoalueiksi.

Me haluamme sen sijaan toteuttaa avoimen kuntauudistuksen, joka ei vaadi lähes neljännesmiljoonan tai enemmän asukkaan alueita. Emme usko, että tämä on oikea tie paikallisten palvelujen turvaamiseen. Haluamme sen sijaan vähintään noin 20 000—50 000 asukkaan kuntia, jotka voivat vastata integroidusta sosiaali- ja terveydenhuollosta ja yksinkertaisemmasta erikoissairaanhoidosta. Pitkälle erikoistunut erikoissairaanhoido tarvitsee nykyistä laajempaa yhteensovittamista, ja tällöin mallina voisi olla esimerkiksi voimakkaampi ohjaus nykyisten viiden erityisvastuualueen kautta, jotka toimivat kuntayhtyminä. Tämä malli turvaa vähintään yhden ympärivuorokautisesti päivystävän sairaalan maakuntaa kohti.

Haluamme myös lisätä valinnanvapautta hoidossa. Rahoitusta tulee yksinkertaistaa, ja ajan mittaan se tulee tehdä yksikanavaiseksi. Jokaisella henkilöllä tulee olla mahdollisuus valita hänelle parhaiten sopiva ratkaisu — riippumatta siitä, tuottaako sen julkinen tai yksityinen tuottaja tai kolmannen sektorin toimija. Julkisella sektorilla on päävastuu hoidosta, ja se suorittaa sertifiointit ja laatii laatuvaatimukset.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Toimenpideoite TPA 17/2015 vp

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin vahvoihin peruskuntiin perustuvan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteuttamiseksi.

Helsingissä 10.11.2015

Anna-Maja Henriksson r
Carl Haglund r
Anders Adlercreutz r
Eva Biaudet r
Thomas Blomqvist r
Mats Löfström r
Mikaela Nylander r
Joakim Strand r
Stefan Wallin r